

Rijksoverheid

Raad voor Strafrechtstoepassing en Jeugdbescherming

Nieuwsbrief maart 2019

RSJ congres, donderdag 4 april 2019, te Nieuwegein

Ruimte voor herstel en slachtoffer tijdens detentie: visies, regelgeving, praktijk

Tijdens het RSJ-congres 2019 wordt ingezoomd op de wettelijke versterking van de positie van het slachtoffer in de tenuitvoerleggingsfase en op de toenemende aandacht voor herstelgerichte interventies binnen justitiële inrichtingen. Het afwisselende

programma wordt gepresenteerd door **Margriet Vroomans** en aan het einde sluit de minister voor Rechtsbescherming, **Sander Dekker**, aan.

In de ochtend belichten twee gerenommeerde sprekers onder andere de juridische kaders. Vervolgens vindt een paneldiscussie plaats tussen directeuren van DJI-inrichtingen en Slachtofferhulp Nederland, waar ingegaan wordt op de te verwachten effecten en organisatorische gevolgen. Het middag programma bestaat uit tien interactieve workshops die worden verzorgd door verschillende betrokken organisaties, zoals jeugdinstituten en gemeenten, maar ook door een ex-gedetineerde.

Schrijft u zich nu in!

Als ketenpartner of stakeholder mag u deze dag niet missen. Deelname is kosteloos, maar het aantal plaatsen is beperkt. De RSJ hoopt u 4 april te mogen verwelkomen.

Voor informatie en inschrijving: <https://www.rsj-congres.nl/>

Derde 'Meet & Greet secretarissen CvT en RSJ'

Op 4 juni 2019 vindt de derde 'Meet & Greet secretarissen CvT en RSJ' plaats in de nieuwe huisvesting van de RSJ. De taken van de Commissies van Toezicht (CvT) en de RSJ binnen het Nederlandse gevangeniswezen, liggen in elkaars verlengde. Daarnaast geldt voor zowel de CvT's als de RSJ dat de commissies voor een belangrijk deel bestaan uit burgers die het commissiewerk doen naast hun hoofdtaak. Om dit optimaal te laten functioneren zijn goede secretariaten die elkaar vanwege de overlappenden en aansluitingen op elkaars werkterrein goed weten te vinden, van belang. Donate Merison, landelijk coördinator CvT: "De Commissies van Toezicht in eerste aanleg en de RSJ voor schorsing en beroep, zijn belangrijke

ketenpartners voor elkaar en kunnen veel van elkaar leren. Goede samenwerking tussen de CvT's en de RSJ is noodzakelijk en dat gaat beter als je elkaar beter kent. Daarom is het erg nuttig dat de secretarissen elkaar zo nu en dan persoonlijk kunnen ontmoeten om ervaringen uit te wisselen."

De informele bijeenkomst is gericht op nadere kennismaking en verbinding en er wordt in ieder geval ingegaan op de consequenties van de AVG. De precieze invulling staat echter nog niet vast. Zowel de secretarissen van de CvT als van de RSJ worden uitgenodigd om van te voren suggesties voor onderwerpen in te brengen. Nadere informatie en een uitnodiging volgen snel.

Levenslanggestraften houden perspectief en krijgen herbeoordeling

Interview met secretaris van het Adviescollege Levenslanggestraften, drs. Isabelle Cornelis

Centrum en er wordt een rapportage opgesteld door Reclassering Nederland. Het Adviescollege informeert de nabestaanden en slachtoffers via Slachtofferhulp Nederland over het adviestraject en vraagt hen mee te werken aan een slachtoffer- en nabestaandenonderzoek. Voordat het advies wordt geformuleerd, hoort het Adviescollege zelf ook de slachtoffers en nabestaanden als zij dat willen en laat het zich mondeling informeren door deskundigen en/of functionarissen wiens ervaringen of expertise van belang kunnen zijn. Ook de levenslanggestrafte zelf wordt gehoord".

Het Adviescollege kijkt uiteraard naar de delict gevaarlijkheid en het risico op geweldsincidenten. Cornelis: "Op grond van alle informatie die het college tot zijn beschikking heeft kan een goed beeld worden gevormd van de persoonlijke ontwikkeling van de gedetineerde gedurende de 25 jaar detentie. Maar ook wordt gekeken naar de impact van de delicten op de slachtoffers en nabestaanden en worden hun belangen bij de advisering meegewogen. Het zijn bijzonder complexe zaken, die een multidisciplinaire samenstelling van het Adviescollege noodzakelijk maken".

In de praktijk kunnen adviestrajecten en beroepsprocedures bij de RSJ naast elkaar lopen. Hoewel er op geen enkele wijze inhoudelijke informatie-uitwisseling plaatsvindt, is het van belang dat de twee

instanties geïnformeerd zijn over de procedures die lopen en over elkaars werkwijze. Het Adviescollege en de RSJ onderhouden daartoe goed contact met elkaar.

Zie voor meer informatie:
www.adviescollegelevenslanggestraften.nl

Levenslanggestraften moeten volgens jurisprudentie van het Europees Hof en de Hoge Raad perspectief op vrijlating houden. Daarom moet er op enig moment herbeoordeling van de straf plaatsvinden. Sinds juni 2017 is het Adviescollege langgestraften operationeel. Dit college brengt na 25 jaar detentie een advies uit aan de minister voor Rechtsbescherming over het al dan niet starten met re-integratieactiviteiten en eventueel verlof.

Drs. Isabelle Cornelis: "De adviezen van het Adviescollege komen heel zorgvuldig tot stand. Het traject start met grondige bestudering van de beschikbare dossiers. De levenslanggestrafte gaat vervolgens voor onderzoek naar het Pieter Baan

In het oog springende uitspraken

In januari 2019 is een aantal uitspraken gedaan die met een nieuwsbericht op de RSJ-site zijn geplaatst. Het gaat om uitspraken met betrekking tot

1. een gedetineerde die niet langer in de EBI wenste te verblijven (RSJ 17 januari 2019, R-18/1230/GB en RSJ 17 januari 2019, R-18/2011/GB)
> [Link naar nieuwsbericht](#)
2. het roken op de luchtplaats (RSJ 30 januari 2019, R-18/0051/GA)
> [Link naar nieuwsbericht](#)

Beroepscommissie geeft nadere richting aan dwangbehandeling

Ingevolge de beginselenwetten kan de directeur van een penitentiair psychiatrisch centrum (PPC) dan wel het hoofd van een forensisch psychiatrisch centrum (FPC) als uiterste middel beslissen tot het toepassen van een a-dwangbehandeling of een b-dwangbehandeling bij een gedetineerde/tbs-gestelde. De beroepscommissie deed recent belangrijke uitspraken waarbij zij eerdere jurisprudentie betreffende twee belangrijke kwesties bij dwangbehandeling nuanceert.

De eerste kwestie gaat over het verschil in het gevaarscriterium bij a- en b-dwangbehandeling. De beroepscommissie verlaat de lijn dat een b-dwangbehandeling alleen kan worden toegepast als er sprake is van acuut en onmiddellijk gevaar waarbij direct moet

worden ingegrepen en dat anders a-dwangbehandeling zou kunnen worden toegepast. De beroepscommissie overweegt nu dat ook dreiging van gevaar voldoende kan zijn voor b-dwangbehandeling en dat een a-dwangbehandeling toegepast kan worden in een mogelijk ongunstige of uitzichtloze situatie op termijn met gevaar voor betrokkene zelf of anderen.

De nieuwe lijn leest u via [deze link](#) naar de geanonimiseerde uitspraken 18/248/TA en 18/394/TA

De tweede kwestie betreft de vraag of bij de a-dwangbehandeling de second opinion mag worden gegeven door een psychiater die werkzaam is in dezelfde inrichting als de behandelend psychiater die de directeur van

de inrichting heeft geadviseerd tot dwangbehandeling over te gaan.

Aanvankelijk heeft de beroepscommissie (op het gedetineerdenterrein) de aanbeveling gedaan het tweede advies te laten opstellen door een psychiater van buiten de inrichting. De beroepscommissie verlaat deze lijn en overweegt dat als uitgangspunt moet gelden dat de tweede psychiater in dezelfde inrichting als de behandelend psychiater werkzaam mag zijn als de tweede psychiater minimaal een jaar niet betrokken is geweest bij de behandeling van de gedetineerde dan wel tbs-gestelden.

De nieuwe lijn leest u via [deze link](#) naar de geanonimiseerde uitspraken R-757 en R-872.

RSJ-delegatie bezoekt Kleinschalige Voorziening in Amsterdam

Op 13 februari bezocht een delegatie van de RSJ de Kleinschalige Voorziening in Amsterdam (KV). In 2015 voerde de Tweede Kamer, vanuit de noodzaak en de wens om de vrijheidsbeneming van justitiële jongeren anders in te richten, een verkenning uit naar een nieuw duurzaam stelsel. De minister heeft in juni 2018 aangegeven dat de KV in Amsterdam in 2019 mag worden gecontinueerd. In mei wordt een definitief besluit verwacht over de toekomstbestendigheid van de KV. Deze ontwikkelingen, vooral met het oog op dat besluit, vormden de aanleiding voor dit werkbezoek.

Voor wie?

De KV in Amsterdam biedt plaats aan acht jongens die in aanmerking komen voor een lager beveiligingsniveau en bovendien écht aan hun toekomst willen werken. De KV biedt daarbij een gestructureerde dagbesteding die aansluit bij de levensloop van de jongen. Hierdoor kunnen de jongens in hun eigen regio naar school blijven gaan en ontvangen zij zorg van hulpverleners die zij al kennen.

Relationele veiligheid

Binnen de KV staat relationele veiligheid centraal, ook als jongens regels overtreden. De KV is kleinschalig, de benadering is persoonlijk (maatwerk) en de betrokkenheid van het personeel en de directeur zijn groot. Bij binnenkomst wijzen de jongens ieder een VIP onder de medewerkers aan, met wie zij vertrouwelijk in gesprek kunnen gaan. De jongens ervaren de KV als een plek om te leren, maar tegelijkertijd blijft het een vorm van detentie. Zo zijn zij van 22.00u tot 07.00u opgesloten op hun kamers, worden zij bij binnenkomst gefouilleerd en moeten zij hun telefoon inleveren.

Jurisprudentiedatabank

Bezoek de jurisprudentiedatabank voor meer relevante uitspraken van de verschillende beroepscommissies van de RSJ > [Jurisprudentie databank](#)

Lopende adviestrajecten

De RSJ adviseert op verzoek van de minister waaronder het betreffende beleidsonderwerp valt of op eigen initiatief. Op dit moment wordt onder andere gewerkt aan de volgende adviestrajecten.

Spanning in detentie

Bij de tenuitvoerlegging van sancties is soms spanning te constateren tussen regelgeving en de uitvoerbaarheid ervan. Spanning is ook waar te nemen tussen het streven naar maatwerk versus rechtsgelijkheid. De RSJ vormt zich een beeld van deze problematiek in het domein gevangeniswezen. Op een later moment worden adviezen opgesteld over spanning in de domeinen jeugd en Tbs.

Colofon

Raad voor Strafrechtstoepassing en Jeugdbescherming,
Korte Voorhout 8, 2511 EK Den Haag
070-3619300

Drang in de jeugdhulp

Uit recente evaluatierapporten en RSJ-werkbezoeken komen signalen naar voren dat de uitvoeringspraktijk van drang omgeven is met onduidelijkheden en problemen. Het gebruik van 'drang' in de jeugdhulp vraagt om een verdieping. Daarom hebben de RSJ en Raad voor volksgezondheid en Samenleving (RVS) het initiatief genomen om dit te onderzoeken en er gezamenlijk een advies over uit te brengen.

Raad voor Strafrechtstoepassing
en Jeugdbescherming

